

Retningslinjer for behandling av skikkethetssaker ved VID vitenskapelige høyskole

Fastsatt av prorektor for utdanning 4. juli 2024.

Retningslinjene bygger på lov 8. mars 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler § 12-3 og forskrift 28. juni 2024 nr. 1392 til universitets- og høyskoleloven, kapittel 7.

1. Innledning og bakgrunn

I henhold til [lov 8. mars 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler](#) § 12-3 skal høyskolen i utvalgte utdanninger vurdere om den enkelte student er skikket for yrket. Skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet.

Hvilke utdanninger som omfattes av skikkethetsvurdering og håndtering av skikkethetssaker er fastsatt i § 7-1 i universitets- og høyskoleforskriften.

Hvilke utdanninger VID vitenskapelige høyskole skal gjøre skikkethetsvurdering av framgår av studieplanen for hvert enkelt studietilbud, og en samlet oversikt ligger på høyskolens nettsider.

Formålet med skikkethetsvurderingen er å avgjøre om en student utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, dyr, klienter, dyreeiere eller andre studenten vil komme i kontakt med under praksisstudiene eller under fremtidig yrkesutøvelse, jf. § 7-2 i universitets- og høyskoleforskriften.

Løpende skikkethetsvurdering av studenten skal foregå gjennom hele studiet, og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som yrkesutøver, jf. universitets- og høyskoleloven §12-3. Skikkethetsvurderinger foretas uavhengig av resultatene på teoretiske eksamener og i praksisstudiene, og kommer i tillegg til disse vurderingene, jf. prop. 126 L (2022-2023). God skriftlig dokumentasjon er viktig ved bekymring i den løpende skikkethetsvurderingen.

Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering, jf. universitets- og høyskoleloven §12-3. Reglene i forvaltningsloven om saksbehandling kommer til anvendelse ved særskilt skikkethetsvurdering.

2. Tvilsmelding

Tvil om en students skikkethet meldes skriftlig til den som er skikkethetsansvarlig. Alle som er i kontakt med studenten kan levere inn tvilsmelding. I de fleste tilfeller høyskolens vitenskapelig ansatte eller praksisveiledere, men også medstudenter og ansatte i administrasjonen ved høyskolen. Det er i utgangspunktet ikke anledning til å være anonym for den som leverer tvilsmelding, men det kan gjøres unntak med hjemmel i forvaltningsloven § 19. Den som leverer tvilsmelding er ikke part i saken.

2.1 Grunnlag for tvilsmelding

En student er uskikket dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt på en måte som

innebærer at studenten utgjør en mulig fare for dem studenten vil komme i kontakt med under praksis eller under framtidig yrkesutøvelse, jf. § 7-3 i universitets- og høyskoleforskriften.

- a. studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse, innlevelse og respekt for dem studenten vil komme i kontakt med under praksis eller under framtidig yrkesutøvelse
- b. studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med dem studenten vil komme i kontakt med under praksis eller under framtidig yrkesutøvelse
- c. studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis
- d. studenten har problemer av en slik art at studenten fungerer svært dårlig i sine omgivelser
- e. studenten viser truende eller krenkende adferd i studiesituasjonen eller overfor dem studenten vil komme i kontakt med under praksis eller under framtidig yrkesutøvelse
- f. studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle
- g. studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade på dem studenten vil komme i kontakt med under praksis eller under framtidig yrkesutøvelse
- h. studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning
- i. studenten er ikke i stand til å utføre de yrkesmessige vurderingene og handlingene som praksis eller framtidig yrkesutøvelse krever
- j. studenten viser manglende vilje eller evne til å lede læringsprosesser for barn, unge og voksne i samsvar med virksomhetens mål og retningslinjer
- k. studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn, unge og voksne i samsvar med virksomhetens mål og retningslinjer
- l. studenten viser manglende vilje eller evne til å ha oversikt over hva som foregår i en gruppe eller klasse og ut fra dette skape et miljø som tar hensyn til barn, unge og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse

3. Arbeidsdeling i behandling av skikkethetssaker

Rektor oppnevner skikkethetsnemnd og skikkethetsansvarlige, jf. §§ 7-5 og 7-6 i universitets- og høyskoleforskriften. Skikkethetsnemnda behandler saker fremmet av skikkethetsansvarlig, jf. §§ 7-8 og 7-9 i universitets- og høyskoleforskriften.

Skikkethetsansvarlig skal gi råd til fakultetene i konkrete saker som gjelder studenters skikkethet for framtidig yrkesutøvelse, forberede saker for behandling i skikkethetsnemnda og sikre kompetanse på skikkethetsarbeid i høgskolen og i høgskolens skikkethetsnemnd.

En framstilling av arbeidsdeling og saksgang ved vurdering av skikkethet, fra løpende til særskilt skikkethetsvurdering ved VID vitenskapelige høgskole, finnes på høgskolens nettsider.

3.1 Behandling hos skikkethetsansvarlig

Skikkethetsansvarlig skal varsle studenten skriftlig om at det foreligger begrunnet tvil om vedkommendes skikkethet. Dette gjøres ved innkalling til en vurderingssamtale. En av hensiktene med samtalen er å sørge for at saken blir så godt opplyst som mulig, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-8, første ledd. Studenten kan ha med seg en person som støtte i vurderingssamtalen. Studenten skal få tilbud om utvidet oppfølging og veiledning med mindre det er åpenbart at slik oppfølging ikke er egnet til å hjelpe studenten, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-8, andre ledd.

Fra vurderingssamtalen skal det lages skriftlig referat, som inneholder en beskrivelse av saksforholdet, eventuelle planer for utvidet oppfølging og veiledning av studenten, og andre relevante opplysninger som kom fram under samtalen, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-8, første ledd.

Skikkethetsansvarlig kan vedta å utsette praksis fra tvilsmelding er mottatt til etter at utvidet veiledning er avsluttet, eller til saken er avgjort, dersom det er nødvendig for å ivareta dem studenten møter i praksis, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-8, fjerde ledd

Skikkethetsansvarlig skal fremme saken for skikkethetsnemnda i følgende tilfeller, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-8, tredje ledd.

- a. det er klart at utvidet oppfølging og veiledning ikke er egnet til å hjelpe studenten
- b. studenten ikke tar imot tilbud om utvidet oppfølging og veiledning eller vil ikke gjennomføre plan for utvidet oppfølging og veiledning
- c. utvidet oppfølging og veiledning ikke medfører nødvendig endring og utvikling hos studenten.

Skikkethetsansvarlig kan innhente opplysninger om skikkethetssaker fra skikkethetsansvarlige ved andre institusjoner i den utstrekning det er nødvendig for å opplyse en sak om særskilt skikkethetsvurdering. Skikkethetsansvarlige ved andre institusjoner kan i slike tilfeller dele opplysninger med skikkethetsansvarlig ved den behandlende institusjonen uten hinder av taushetsplikt, jf. skikkethetsforskriften universitets- og høyskoleforskriften § 7-8, femte ledd.

God skriftlig dokumentasjon har avgjørende betydning i skikkethetssaker. Hvordan dette skal gjøres framgår på høgskolens nettsider.

3.2 Behandling i skikkethetsnemnda

Saker som fremmes for skikkethetsnemnda skal følges av all skriftlig dokumentasjon i saken. Nemnda skal utrede saken ytterligere dersom det er nødvendig. Studenten skal varsles i god tid om tidspunktet for møtet, og gjøres kjent med sakens opplysninger. Studenten skal ha mulighet til å legge fram sine synspunkter for nemnda før saken behandles, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-9, andre ledd. Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak er reist i skikkethetsnemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen, og statens satser skal legges til grunn, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-9.

Nemnda lager en innstilling til høgskolens nemnd for studentsaker med en vurdering av om studenten er skikket eller ikke, om studenten bør utestenges helt eller delvis fra den aktuelle utdanningen, og lengden på utestengingsperioden, og eventuelle vilkår for at studenten skal få gjenoppta utdanningen. Uenighet i skikkethetsnemnda skal begrunnes og fremgå i innstillingen, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-9.

3.3 Behandling i høgskolens nemnd for studentsaker

På bakgrunn av innstilling fra skikkethetsnemnda fatter høgskolens nemnd for studentsaker vedtak om at en student ikke er skikket etter reglene i universitets- og høyskoleloven § 12-3.

Dersom en student som er funnet ikke skikket skal utestenges fra utdanningen, skal det fattes særskilt vedtak om dette. Studenten kan utestenges fra utdanningen i inntil 5 år. Det kan i vedtaket om utestenging stilles vilkår som må være oppfylt for at studenten kan søke om å gjenoppta studiet før utestengingsperioden utløper, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-10, andre ledd.

Vedtak om utestenging skal opplyse studenten om at vedkommende ikke kan søke eller ta imot plass ved tilsvarende utdanninger ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler i utestengingsperioden, og at vedkommende må søke nytt opptak dersom utdanningen skal gjenopptas etter utestengingsperioden, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-10, tredje ledd.

Dersom en student etter oppfordring ikke legger fram relevant dokumentasjon i en sak som gjelder om studenten er skikket for et yrke, skal saken avgjøres på grunnlag av den dokumentasjonen

som er tilgjengelig, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 7-10, fjerde ledd.

4. Klage på vedtak

Studenten kan påklage vedtaket fra nemnd for studentsaker etter reglene i forvaltningsloven. Klageorgan er Felles klagenemnd.

5. Sentralt register

Når det er fattet vedtak om at en student utestenges på grunn av vedtak om ikke skikkethet skal opplysninger om studentens navn, personnummer, kode for hva vedkommende er utestengt for og utestengelsesperiode legges inn i Nasjonalt register for informasjonsutveksling om reaksjoner via Felles studentsystem (FS), jf. lov om universiteter og høyskoler § 12-11 og universitets- og høyskoleforskriften § 10-1.

Opplysningene i det sentrale registeret slettes automatisk når utestengingsperioden er over.

Hvis et vedtak blir omgjort etter klage, skal høyskolen umiddelbart sørge for at opplysningene om studenten i Nasjonalt register for informasjonsutveksling om reaksjoner fjernes.